

بهترین فیلم های جنگی سینمای ایران و جهان

چاپ شده در : مجله ۲۴

زمان انتشار : مهر ماه ۱۳۸۹

توضیح: همچنان و مانند اغلب نظرخواهی های ژانری شماره های پیشین، خود این که کدام فیلم ها در محدوده این قالب (که گاه نمی توان با اطمینان آن را ژانر دانست) می گنجند، بیشتر محل اختلاف نظر است تا این که کدام ها فیلم های برتری به حساب می آیند. بخشی از همین نکات را در یادداشتی که در همین پرونده درباره تفاوت های سینمای جنگ ایران و جهان نوشته ام، به اختصار آورده ام. بخش دیگرش که باید در این جا بیاید آن است که اولاً انتخاب های من دقیقاً و عیناً و صرفاً از میان فیلم هایی که موقعیت های حی و حاضر جنگ را به درستی و با تأثیر و تأثرات انسانی عمیق به تصویر کشیده اند، صورت گرفته. بنابراین، بسیاری از فیلم های فقط «مرتبط» با جنگ ولی فاقد پرداخت عینی و تصویری خود جنگ، از فیلم های درخشان زیرژانر «فرار از زندان» گرفته تا فیلم های شهری/اجتماعی دوران بعد از جنگ، از «بهترین سال های زندگی ما» وایلر و «مردان» زینه مان تا «باشو غریبه کوچک» بیضایی و «دندان مار» کیمیایی و «آژانس شیشه ای» حاتمی کیا از آن کنار گذاشته شده اند. و ثانیاً به دلیل عادت شاید نادرستی که ما کرده ایم و جنگ را به این فضای قرن بیستمی توپ و تفنگ و تانک ربط می دهیم، از هر تصویر جنگی حتی جاودانه ای که متعلق به دوره های تاریخی دیگر و قبل تر است، به ناچار چشم پوشی کرده ام؛ از «لورنس عربستان» دیوید لین تا «آشوب» کوروساوا.

سینمای ایران:

سفر به جزابه (رسول ملاقلی پور، ۱۳۷۵)

نجات یافتگان (ملاقلی پور، ۱۳۷۵)

برج مینو (ابراهیم حاتمی کیا، ۱۳۷۵)

سرزمین خورشید (احمدرضا درویش، ۱۳۷۵)

لیلی با من است (کمال تبریزی، ۱۳۷۵)

و: صحنه های جنگی و نگرش فیلم «عروسی خوبان» (محسن مخملباف، ۱۳۶۷)

سینمای جهان:

(به ترتیب سال ساخت)

در جبهه غرب خبری نیست (لوییس مایلستون، ۱۹۳۰)

پنج قبر تا قاهره (بیلی وایلد، ۱۹۴۳)

از این جا تا ابدیت (فرد زینه مان، ۱۹۵۳)

کودکی ایوان (آندری تارکوفسکی، ۱۹۶۲)

پاتن (فرانکلین شافنر، ۱۹۷۰)

کچ ۲۲ (مایک نیکولز، ۱۹۷۰)

مش (رابرت آلمن، ۱۹۷۰)

نجات سرباز رایان (استیون اسپیلبرگ، ۱۹۹۸)

سقوط بلک هاوک (ریدلی اسکات، ۲۰۰۱)

نامه هایی از ایوو جیما (کلینت ایست وود، ۲۰۰۶)

و: صحنه های جنگی و نگرش فیلم «نردبان جیکوب» (ادریان لین، ۱۹۹۰)